Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Zprávy z poboček

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 15 (1970), No. 3-4, 202--203

Persistent URL: http://dml.cz/dmlcz/139140

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1970

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* http://project.dml.cz

ZPRÁVY Z POBOČEK

ČINNOST STŘEDOČESKÉ POBOČKY JČMF V R. 1969

Dne 20. února 1969 byla plenární schůze Středočeské pobočky JČMF. Výbor byl omlazen o tři mladé členy. Doufáme, že to byl počátek akce omlazení výboru JČMF vůbec. Situace pobočky je složitá a náročná v tom, že Středočeský kraj je velmi rozsáhlý a pobočka má vzhledem k jeho rozloze poměrně malý počet členů. Praha, která je sídlem pobočky, právě tak jako kraje, patří příslušností členů JČMF do Pražské pobočky. Redukce pracovního školního týdne na 5 dní se nepříznivě odrazila ve zmenšeném počtu přednášek jak pro učitele, tak i pro žáky. Vcelku bylo pořádáno v r. 1969 25 přednášek, z nich dvě pro žáky. Některé financovala Socialistická akademie, neboť pobočka nemohl uhradit výlohy přednášejícím za všecky přednášky. Témata přednášek pro učitele zpravidla I. cyklu byla většinou z teorie množin a ze základů logiky. Téma jediné přednášky z fyziky bylo testová diagnostická metoda ve fyzice. Jako větší akci pobočky nutno jmenovat kurs pro profesory škol II. cyklu na téma „Fyzika pevných látek".

Kurs byl uspořádán v Praze o prázdninách 1969. Poněvadž nebylo možno zajistit ani nouzové ubytování v Praze, museli účastníci do kursu dojíždět, což jistě ovlivnilo jejich počet. Je to opět ukázka nevýhody značné rozlohy pobočky. Přesto absolvovalo celý kurs 22 profesorů škol II. cyklu. Kurs byl fakultou Karlovy university velmi dobře připraven, přednášky byly hodnotné, i když velmi náročné. Pobočka děkuje touto cestou ještě jednou všem přednášejícím v kursu.

Ukázkou dobré práce členů pobočky je činnost kolektivu profesorů gymnasia v Kladně. Uspořádali přednášku s ukázkami pokusů na optické lavici, dále dvě diskuse o přijímacích zkouškách na výběrové školy. Při nich dochází ke spolupráci učitelů škol I. a II. cyklu. Vedle toho přednášeli členové pobočky vybraným účastníkům olympiád na soustředění v Příchovicích u Tanvaldu.

Na sjedzu JČSMF v dubnu 1969 byli vyznamenáni 2 členové pobočky pedagogickými cenami I. a II. třídy, 2 členové pobočky byli jmenováni zasloužilými členy Jednoty, Čestné uznání za činnost v Jednotě obdržel jeden člen pobočky. Do ústředního výboru JČMF byli zvoleni prof. dr. Urban, Jakub Hřebačka, jako zástupce pobočky V. Jozífek a do revizní komise Jarolím Bureš.

Doufáme, že pedagogická sekce při JČMF po svém ustavení rozvine činnost, která zaujme všechny učitele a přivede jich větší počet do Jednoty, jejíž činnost v pobočce není zdaleka taková, akou bychom si přáli. *Jzfk*

ČINNOST POBOČKY JČMF V OLOMOUCI V R. 1969

V roce 1969 byla činnost pobočky soustředěna hlavně do vědeckých seminářů. Již pátý rok probíhal vědecký seminář o problémech teoretické optiky, v němž přednesli referáty: *J. Peřina*, Holografická dekonvoluční metoda a analytické prodloužení (16. 1.); *A. Mikš*, Korekce objektivů užitím optické funkce přenosu (20. 3.); *E. Mechlová*, Měření stupně koherence (29. 5.); *R. Horák*, Teorie laserů (11. 11., 25. 11.); *L. Mišta*, Experimentální studium fotonové statistiky (11. 12.).

Ve vědeckém semináři didaktiky fyziky přednášeli: *M. Bednařík*, *M. Široká*, Statistické hodnocení výsledků kontrolních prací ve fyzice (17. 2.); *E. Kašpar*, Příprava učitelů fyziky (16. 4.); *F. Kahuda*, Pedagogicko psychologické problémy didaktických výzkumů (20. 11.); *B. Klimeš*, Veličiny ve vyučování fyzice, jejich jednotky a názvy (4. 12.).

Dále v pobočce přednášel *V. Maric'* z Institutu matematiky a fyziky Univerzity Novi Sad na téma Diferential equations and the slowly varying functions (24. 9.) a *V. Vyšín* z UP v Olomouci na téma Termodynamika ireverzibilních dějů (5. 6.).

Pro učitele matematiky přednášel na 48. metodické besedě *J. Veselý* na téma Nové pojetí počtů, matematiky a rýsování na ZDŠ (19. 3.). Pro referenty MO přednášeli *M. Zedek* a *M. Jiroušek*.

V cyklu přednášek pro řešitele MO bylo uspořádáno celkem 10 přednášek, které přednesli *S. Trávníček*, *J. Voráček*, *V. Frýbová*, *D. Jedličková* a *J. Máca*.

Ve dnech 30. 6. až 3. 7. pořádala pobočka na přírodovědecké fakultě UP v Olomouci letní školu pro učitele fyziky škol II. cyklu. Letní škola byla věnována moderní experimentální technice a praktická cvičení v laboratořích katedry experimentální fyziky a metodiky fyziky vedli *L. Dvořák*, *O. Lepil*, *J. Záhejský* a *J. Žouželka*. Letní školy se zúčastnilo 26 profesorů fyziky.

OLDŘICH LEPIL

DOC. JÚLIUS KRMEŠSKÝ SEDEMDESIATNIKOM

Dňa 10. apríla 1970 sa dožil svojich sedemdesiatych narodenín a polstoročia svojho členstva v Jednote československých matematikov a fyzikov zaslúžilý učiteľ doc. Július Krmešský.

Doc. Krmešský patrí ku staršej generácii Slovákov, ktorí sa od samého zrodu Československej republiky aktívne zúčastňovali verejného života. Narodil sa v Ploštíne pri Liptovskom Mikuláši, kde v roku 1918 zložil skúšku dospelosti ako jeden z posledných maturantov maďarského gymnázia. V tom istom roku sa zapísal na Lekársku fakultu budapešianskej univerzity, pretože profesia lekára v bývalom Uhorsku zaručovala Slovákom väčšiu voľnosť prejavu národného povedomia. Štátnym prevratom však pôvodná pohnútka prestala a v roku 1919 odišiel do Prahy študovať na Elektrotechnickú fakultu Vysokého učenia technického. Nakoniec sa však vrátil k ideálu svojho detstva k učiteľstvu a k fyzike; posledné tri semestre štúdia dokončil na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity, odbor matematika-fyzika.

Jednota československých matematikov a fyzikov, ktorej bol členom už ako vysokoškolák, mu ako mladému profesorovi zverila preklady českých fyzikálnych učebníc do slovenčiny. Vtedy to bola práca tvorivá. Išlo totiž o prvé slovenské učebnice od časov matičných a bolo treba skutočne tvoriť alebo aspoň stabilizovať slovenskú fyzikálnu teminológiu s ohľadom na vtedajšie rôznorodé tendencie.

Po absolutóriu v roku 1923 nastúpil na evanjelickom kolegiálnom gymnáziu v Prešove, kde popri matematike a fyzike vyučoval tiež slovenčinu a veľmi aktívne sa zúčastňoval i osvetovej práce a kultúrneho života mesta Prešova. V roku 1929 nastúpil na I. štátnom gymnáziu a v roku 1932 na Štátnu reálku v Bratislave ako definitívny profesor. Od roku 1936 pôsobil na II. štátnom gymnáziu ako lektor metodiky fyziky.

V roku 1942 bol poverený funkciou riaditeľa Ústavu pre školský a osvetový film. Tu vybudoval životaschopný podnik zo stránky organizačnej i výrobnotechnickej a položil solídne základy rozvoja školského filmu na Slovensku. Po likvidácii ústavu, od začiatku roku 1950 pôsobil na Štátnom pedagogickom ústave v Bratislave.

V r. 1953 bol pozvaný na Vysokú školu pedagogickú v Bratislave, kde prednášal experimentálnu fyziku a metodiku fyziky. Po osamostatnení Vyššej pedagogickej školy prevzal funkciu vedúceho katedry fyziky tejto školy, neskôr Pedagogického inštitútu v Trnave. V roku 1961 bol menovaný docentom a v roku 1963 po 40 rokoch plodnej práce odišiel do dôchodku, pričom naďalej vypomáhal Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Trnave, niektorými prednáškami najmä z metodiky fyziky.